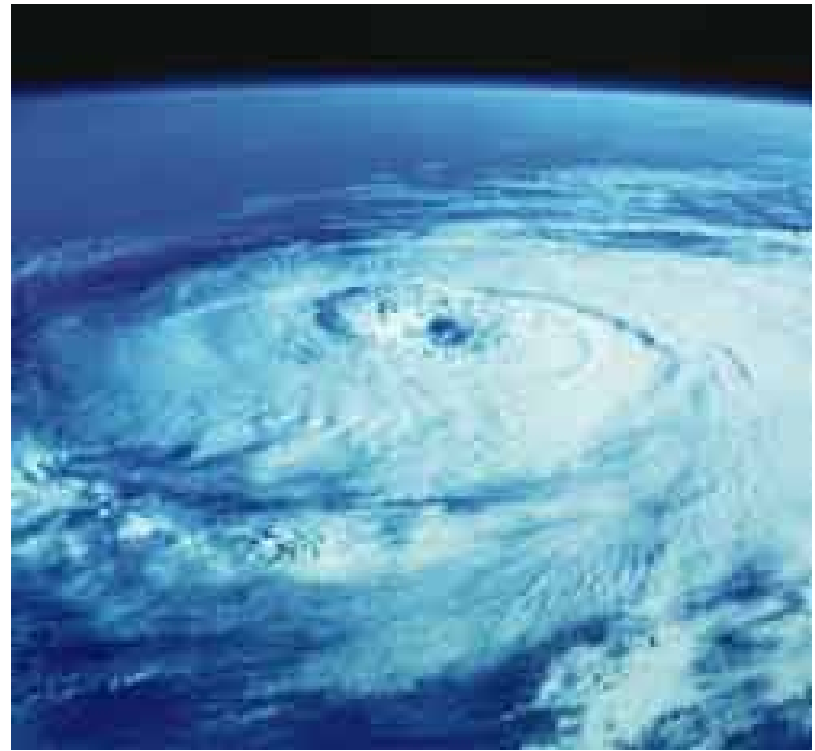

Osoonikihi kaitsmine Eestis

- Seadusandlus
- Riiklik programm
- CFC-de strateegia
- Haloonide strateegia

Osoonikihi kaitsmine Eestis

Seadusandlus

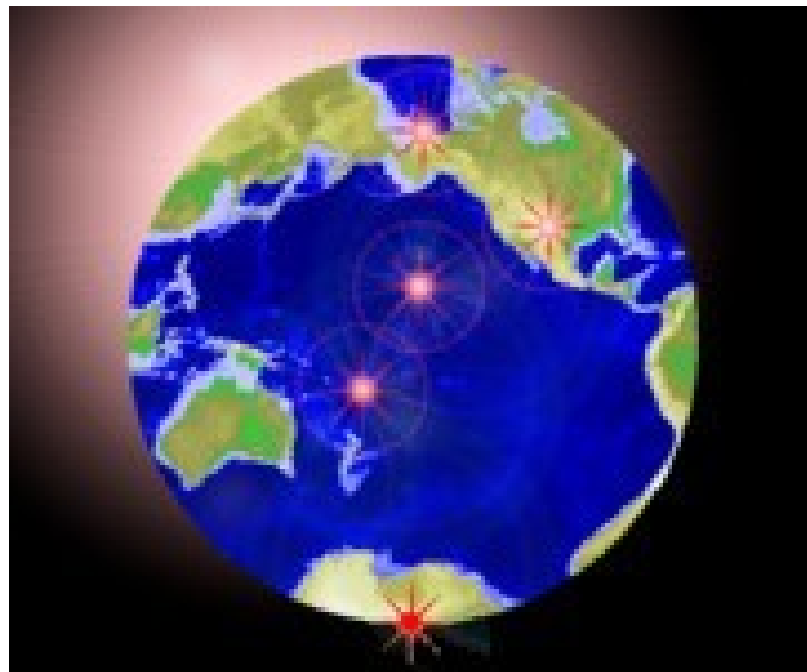
- 1996. aastal ühines Eesti osoonikihi kaitsmise Viini konventsiooniga ja osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokolliga

Osoonikihi kaitsmine Eestis

Seadusandlus

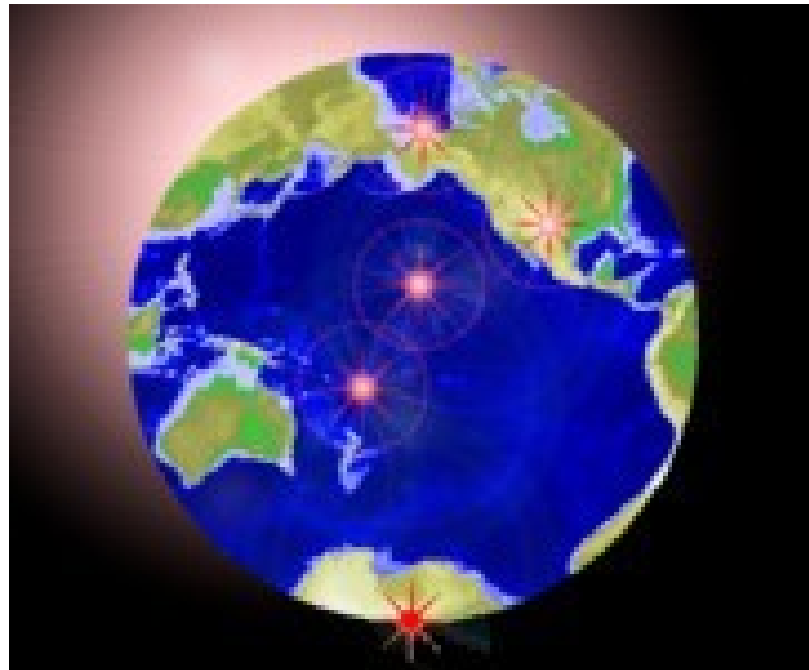
- 1999. aastal ratifitseeris Riigikogu Montreali protokoll 1990. a Londoni ja 1992. a Kopenhaageni parandused.

Osoonikihi kaitsmine Eestis

Seadusandlus

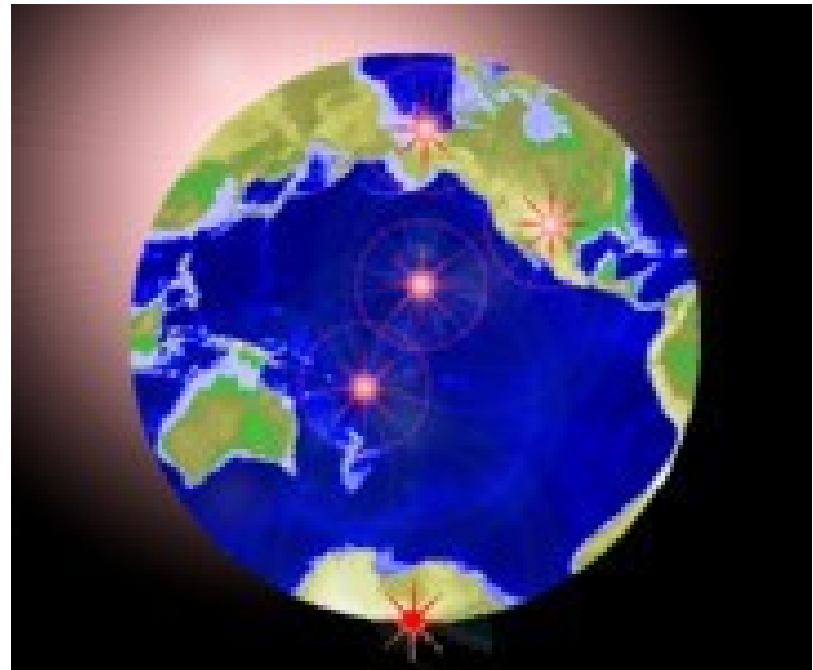
- 6. juulil 2002 kiitis Valitsus heaks Montreali protokollid 1997. a Montreali parandused. Riigikogu ratifitseeris need 23. okt. 2002.

Osoonikihi kaitsmine Eestis

Seadusandlus

- Montreali protokoll viimase (neljanda) ehk nn 1999.a Pekingi paranduse Riigikogu ratifitseeris 15.0kt. 2003.
- Laiendas OKA -de nimekirja
- Karmistas meetmeid ja tähtaegu klorofluoro-
- süsivesinike osas

Montreali protokoll nõuded

- Iga Montreali protokoll osapool peab kindlustama täieliku kontrolli osoonikihti kahandavate ainete tootmise, kasutamise, impordi ja ekspordi üle.

Montreali protokoll nõuded

Erilise kontrolli all on Montreali protokoll lisa A ja B ained:

- klorofluorosüsinikud (CFC-d),
- muud täielikult halogeenitud klorofluorosüsinikud (muud CFC-d),
- **haloonid,**
- tetrakloorsüsinik,
- triklooroetaan,

Montreali protokollide nõuded

- HCFC-de (klorofluorosüsivesinikud, MP lisa C, I) tootmine, kasutamine, import ja eksport on lubatud aastani **2030**.
- 3) HBrFC-de (bromofluorosüsivesinikud, MP lisa C, II) tootmine, kasutamine, import ja eksport peab olema lõpetatud aastal **1996**.
- 4) Metüülbromiid (*edaspidi MB*). Montreali protokollide lisa E aine. - lõpetatud 2006.
Arengumaades - 2015

Osoonikihi kaitsmine Eestis

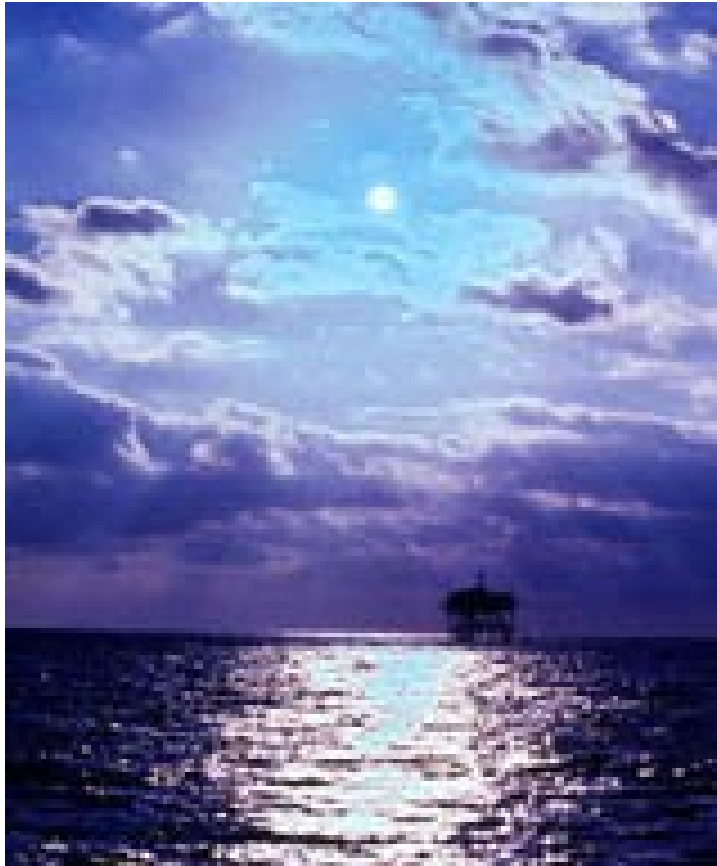
- Eestis tegelevad igapäevase osoonikihi kaitsega:
- Keskkonnaministeerium;
- ITK kliima- ja osoonibüroo:
- Eesti Keskkonnuuringute Keskuse osooniüksus.

Osoonikihi kaitsmine Eestis Programm

- 1994-1998 -
Osoonikihti
kahandavate ainete
järkjärgulise käibelt
kõrvaldamise
riiklikku programmi
väljatöötamine

Osoonikihi kaitsmine Eestis Programm

- Osoonikihti kahandavate ainete järkjärgulise käibelt kõrvaldamise riiklik programm. Kinnitatud VV poolt 4.mail 1999
- Programmi rahastas UNEP/UNDP –98%, Eesti riik –2%.
- Programmi kogumaksumus moodustas ~ 13 mln krooni

CFC-de strateegia

- 01.01.99 - lisa A and B ainete tarbimine 1999.a. ei tohi ületada 100 ODP tonni
- 01. 01.00 – lisa A ja B ainete tarbimine 2000.a. ei tohi ületada 30 ODP tonni
- 01.01.01 - lisa A ja B ainete tarbimine 2001.a. ei tohi 2001.a ületada 5 tonni
- 01.01.02 - lisa A ja B ainete tarbimine lõpetatud
- Eesti poolt täidetud

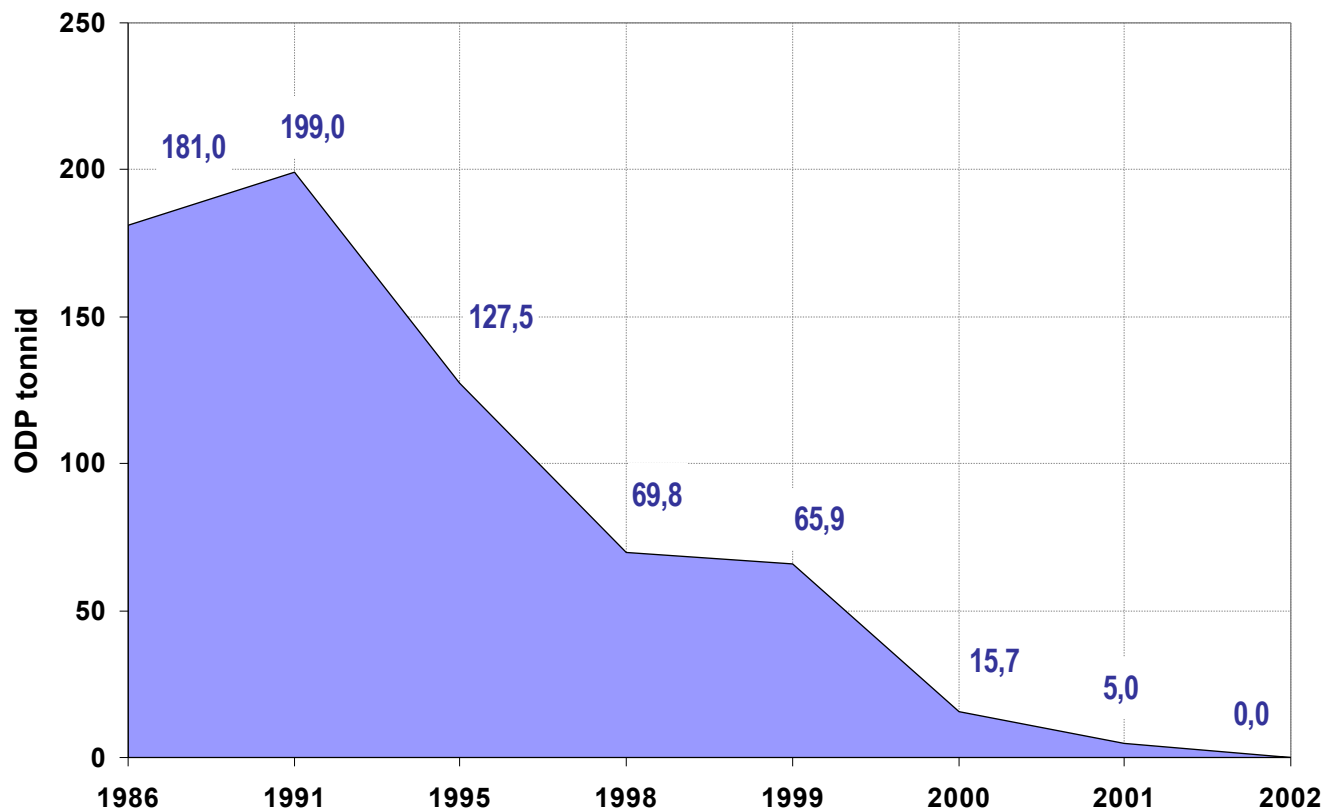
Import. Kogutud ja taasväärtustatud CFC-d

OKA-de import Montreali protokolliga mitte-ühinenud maadest keelustati 1999.a. mais. Puhaste CFC-de import lõpetati

1. jaanuarist 2002.a. Eesti ei tooda CFC-sid sisaldavaid tooteid ning selliste toodete import keelustati 1999.a. mais. Tänu valitsuse poolt võetud meetmetele langes CFC-de import 407 tonnilt 1997.a. 0 tonnini 2002.a.

- Eesti valitsus lubas CFC-de kasutamist paiksetes seadmetes ja kodukülmikutes niikaua, kui need külmained turul on. Seepärast vajab Eesti kogutud ja taasväärtustatud CFC-de mõningaid koguseid külma- ja kliimaseadmete hooldamiseks ja teenindamiseks kuni 31.detsembrini 2005.

CFC-de kasutamine

Haloonide strateegia

- 01.01.00 - Haloonide tootmise ja kasutamise keeld
- 01.01.02 - Esmaste haloonide impordi lõpetamine
- 31.12.03 - Mittekriitiliste haloonisüsteemide ja haloone sisaldavate seadmete mahamonteerimise tähtaeg

Põhilised probleemid

- HALOONID
- haloone sisaldavad tuletõrjesüsteemid ja tulekustutid peavad olema demonteeritud enne 31. detsembrit 2003
- Tallinna Teletorn (1872 kg haloon 2402)
- Laevade tuletõrjesüsteemid (üle 20 tonni haloone)

Põhilised probleemid

- METÜÜLBROMIID
- alates 1991.a meil MB importijaid ei olnud.
- Taimetoodangu Inspektsioon samas väljastas MB kasutamise lube teatamata Keskkonnaministeeriumit

Õiguslik alus

- Osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokoll ja selle parandused
- Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus nr 2037/2000 osoonikihti kahandavate ainete kohta (Euroopa Liidu Teataja L 244, 29.09.2000, lk 1–24)
- Välisõhu kaitse seadus (RT I 43, 298)

Õiguslik alus

- Keskkonnaministri 11.03.2005. a määrus nr 16 “Osoonikihti kahandavaid aineid ja fluoreeritud kasvuhoonegaase sisaldavate seadmete installeerimisega, käitamisega ja lammutamisega ning lekkekontrolliga tegeleva isiku pädevusnõuded” (RTL 2005, 32, 446)
- Keskkonnaministri määrus “Osoonikihti kahandavaid aineid või fluoreeritud kasvuhoonegaase sisaldava seadme hoolderaamatu vorm ja pidamise kord”